

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limbă română și lingvistică generală
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Nivel licență
1.6 Programul de studiu/Calificarea	Limbă și literatură română/Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLR3121 Limbă română contemporană (Sintaxă)						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Daiana CUIBUS						
2.3 Titularul activităților de curs practic	Lect. univ. dr. Cipriana ÇAVAŞ						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	3	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Ob/ S

3. Timpul total estimat (ore pe semestrul al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	5	Din care: 3.2 curs	3	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	70	Din care: 3.5 curs	42	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminarii/cursuri practice/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Examinări					3
Tutorat					11
Alte activități: Consultații					14
3.7 Total ore studiu individual	84				
3.8 Total ore pe semestru	154				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Promovarea examenului de Limbă română contemporană (Sintaxă) este condiționată de promovarea unui test ortografic din semestrul respectiv. Numărul de greșeli permis este 5.
4.2 de competențe	Cunoștințe elementare teoretice și practice în domeniul sintaxei limbii române: enunțul, relația, tipologia relațiilor sintactice, sintagma, tipologia sintagmei, poziții structurale vs. poziții nestructurale, categorii gramaticale de relație, etc.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sala de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți.
5.2 De desfășurare ale cursurilor practice	Sala de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți. Prezența la cursurile practice este obligatorie în proporție de 75 %.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• C2 Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română și în limba modernă. • Dezvoltarea capacității de însușire a cunoștințelor teoretice și practice în domeniul sintaxei limbii române: cele legate de părțile de propoziție și propozițiile corespondente la nivel interpropozițional. • Formarea deprinderilor și priceperilor la studenți în ceea ce privește: analiza sintactică (morfosintactică) din cadrul limbii române contemporane; aplicarea activă a cunoștințelor teoretice la cursurile practice.
Competențe transversale	• CT1 Utilizarea componentelor domeniului limbi (a sintaxei) și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională. • CT2 Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. • CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională. • Identificarea și aplicarea noțiunilor (și a cunoștințelor) de sintaxă atât la nivel teoretic, cât și la cel practic în diferite alte domenii (complementare) ale lingvisticii, precum: morfologie, istoria limbii, dialectologia, etc. • Utilizarea noțiunilor de sintaxă în cadrul echipelor transdisciplinare în diverse alte domenii de cercetare și pe diferite paliere și compartimente științifice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Însușirea celor mai importante cunoștințe teoretice și practice în domeniul sintaxei limbii române. • Familiarizarea studenților cu conceptele specifice sintaxei. • Conștientizarea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline ale lingvisticii. • Însușirea și consolidarea terminologiei gramaticale specifice sintaxei.
7.2 Obiectivele specifice	• Cursul urmărește prezentarea noțiunilor fundamentale de sintaxă relațională neotradițională, structuralistă și funcțională; • Formarea unor deprinderi solide de analiză și interpretare standard a fenomenelor sintactice din limba română contemporană (nivel intra- și interpropozițional); • Deschiderea unor noi perspective de interpretare și analiză sintactică, bază pentru rafinări ulterioare la cursuri opționale și masterate (coduri de analiză); • Sublinierea dinamicii limbii române actuale în plan morfosintactic; • Evidențierea rolului relației în structurarea sintagmatică a comunicării; • Poziționarea sintaxei relaționale neotradiționale față de „noutățile” aduse de Gramatica Academiei (GALR) 2005; • Dezvoltarea abilităților de analiză morfosintactică a cuvintelor din limba română; aprofundarea și dezvoltarea competențelor lingvistice • Aprofundarea și aplicarea noțiunilor de sintaxă învățate în alte compartimente ale limbii; • Consolidarea principalelor noțiuni legate de sintaxa relațională neotradițională, unitățile sintaxei, enunțul, relația, sintagma, tipologia sintagmei, tipologia relațiilor sintactice, categorii gramaticale de relație, poziții sintactice intra- și interpropoziționale.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Sintaxa – obiect de studiu, tipuri de sintaxă. Orientarea teoretică a cursului. Conceptul de sintaxă relațională neotradițională. Unitățile sintaxei	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
2. Enunțul – definiție, funcție referențială, organizare sintactică, ordine liniară și ordine structurală, parametrii enunțului (autonomie comunicativă, integritate structurală, contur intonațional)	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
3. Relația – clasificarea logică a cuvintelor și implicațiile sintactice. Organizarea relațională. Conținutul relației	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
4. Relația – expresia relației (conective și flective).	Expunerea, explicația,	

Tipologia relațională a flectivelor. Revizie terminologică și conceptuală. Gramatem, relatem, opozem. Concluzii la problema relației	demonstrația, explicația, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
5. Sintagma – definiție. Propoziția și fraza – definiții relaționale. Propoziția și fraza ca fenomenalizări ale sintagmei. Sintagmă și enunț	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
6. Tipologia sintagmelor și termenii acestora: criterii de clasificare și tipuri de sintagme (coordonative vs. subordonative, intra- vs. interpropoziționale, condiționate vs. necondiționate). Sintagme cu termeni „introduși”	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
7. Sintagme binare „în litigiu” - categoria impersonalului, subiectul \emptyset și subiectiva	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
8. Sintagme binare „în litigiu” - problema EPS-ului și a dublei subordonări interpropoziționale	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
9. Tipologia relațiilor sintactice – coordonarea vs. subordonarea (trăsături în opoziție). Problema raportului de interdependență și a apoziției	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
10. Categoriile de relație – cazul (ipostaze funcționale), persoana (predicatul și propredicatul – contrageri, reduceri, construcții)	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
11. Poziții sintactice – subiect (subiectivă), NP (predicativă), EPS (fenomenalizări), atribut (atributivă)	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
12. Poziții sintactice – CD (completivă directă), CI (completivă indirectă), C Prep (completivă prepozițională), C Sec (completivă secundară), completivă posesivă.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
13. Poziții sintactice – circumstanțiale (subordonate circumstanțiale)	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
14. Algoritmi de analiză sintactică intra- și interpropozițională. Descompunere în sintagme. Probleme controversate și coduri de analiză	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Bibliografie: • D.D. Drașoveanu, <i>Teze și antiteze în sintaxa limbii române</i>, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 1997. • ***<i>Gramatica limbii române</i>, vol. II, ed. a II-a, București, Editura Academiei, 1963. • ***<i>Gramatica limbii române (GALR)</i>, I. Cuvântul, II. Enunțul, București, Editura Academiei, 2005. • Valeria Guțu Romalo, <i>Sintaxa limbii române. Probleme și interpretări</i>, București, EDP, 1973. • Gabriela Pană Dindelegan, <i>Teorie și analiză gramaticală</i>, ed. a II-a, București, Editura Coresi, 1994. • Gabriela Pană Dindelegan, <i>Elemente de gramatică. Dificultăți, controverse, noi interpretări</i>, București, Humanitas Educațional, 2003. • Dumitru Irimia, <i>Structura gramaticală a limbii române. Sintaxa</i>, Iași, Editura Junimea, 1983. • G.G. Neamțu, <i>Teoria și practica analizei gramaticale, distincții și... distincții</i>, Pitești, Editura Paralela 45, 2007.		
8.2 Curs practic 1	Metode de predare	Observații
1. Curs recapitulativ - Recapitularea cunoștințelor acumulate în cadrul cursului de Limbă română contemporană – (Morfologie) prin intermediul unor exerciții gramaticale	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră,	

	exercițiul, analiza.	
2. Raportul dintre subiect și predicat. Clasificarea subiectului din punctul de vedere al exprimării. Predicatul verbal vs. predicatul nominal, (subiectivă, predicativă)	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
3. Atribut vs. complement (circumstanțial), complemente (completive) vs. circumstanțiale (circumstanțiale)	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
4. Complementul direct, complementul secundar, complementul indirect, complementul prepozițional, complementul posesiv și propozițiile corespunzătoare	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
5. Atributul-clasificare categorial-relațională (atributiva) – inventar, exemplificări	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
6. Elementul predicativ suplimentar substantival, adjectival, verbal (interpretări discutabile) vs. complement predicativ al obiectului, predicativ suplimentar	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
7. Construcții infinitivale relative subiective și directe – inventar, exemplificări	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
8. Contrageri, reduceri – inventar, exemplificări	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
9. Inventarul relatemelor interpropoziționale: conjuncții, locuțiuni conjuncționale, pronume relative, adjective pronominale relative, adverbe relative, pronume nehotărâte relative, adjective pronominale nehotărâte relative	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
10. Funcții comparative și funcții în construcție comparativă	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
11. Postpozițiile din limba română	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
12. Funcțiile sintactice ale pronumelor/adjectivelor pronominale interogativ-relative, coduri de analiză pentru relatele cumulate	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
13. Coduri de analiză pentru pronumele posesive/demonstrative semiindependente	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
14. Formele procazuale din limba română, situațiile de nonflexiune cazuală primă și secundă	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Bibliografie: • Mioara Avram, <i>Gramatica pentru toți</i>, București, E.D.P., 1999. • ***<i>Dicționar general de științe. Științe ale limbii</i>, București, Editura Științifică, 1997. • Corneliu Dimitriu, <i>Tratat de gramatică a limbii române, 2. Sintaxa</i>, Iași, Institutul European, 2002. • D.D. Drașoveanu, <i>Teze și antiteze în sintaxa limbii române</i>, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 1997. • ***<i>Gramatica limbii române</i>, vol. II, ed. a II-a, București, Editura Academiei, 1963.		

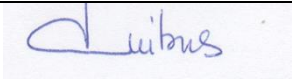

- ****Gramatica limbii române (GALR)*, I. Cuvântul, II. Enunțul, București, Editura Academiei, 2005.
- G. Gruică, *Acordul în limba română*, București, 1981.
- Valeria Guțu Romalo, *Sintaxa limbii române. Probleme și interpretări*, București, EDP, 1973.
- Ștefan Hazy, *Predicativitatea: determinare contextuală analitică*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1997.
- G.G. Neamțu, *Predicativitatea în limba română*, București, E.Ș.E, 1986.
- G.G. Neamțu, *Teoria și practica analizei gramaticale, distincții și... distincții*, Pitești, Editura Paralela 45, 2007.

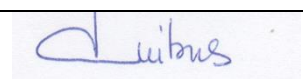
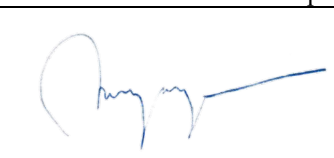
9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă în alte centre universitare din țară și în străinătate, ca de exemplu: Universitatea din București, Universitatea de Vest, Timișoara, Universitatea Alexandru Ioan Cuza, Iași etc.
- Pe parcursul celor trei ani de studiu, studenții specializării Limba și literatura română pot lua parte la numeroase manifestări științifice și culturale organizate de Facultatea de Litere, Babeș-Bolyai, dar și de alte facultăți din celelalte centre universitare.
- La finalizarea studiilor absolvenții vor fi licențiați în două limbi: în română și într-una din limbile pe care și-o vor alege din oferta educațională a facultății.
- Absolvenții secției de limbă și literatură română pot deveni profesori sau pot să lucreze în diferite domenii, ca de pildă: la radio și tv, edituri, birouri de traduceri etc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudine în însușirea cunoștințelor teoretice și practice legate de sintaxa limbii române. Înțelegerea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline de specialitate.	Examen scris	2/3
10.5 Seminar	Aspecte de atitudine: conștiințiozitate, studiul individual și în grup. Însușirea cunoștințelor de sintaxă: tipuri de sintaxă, unitățile sintaxei etc.	Prezența la cursul practic este obligatorie în proporție de 75 %	1/3
10.6	-	-	-
10.7 Standard minim de performanță:			
• gradul de asimilare a limbajului de specialitate; • însușirea corectă a noțiunilor teoretice de sintaxă și aplicarea acestora; • să cunoască termenii și conceptele fundamentale din sintaxa limbii române, indiferent de orientarea teoretică a unei școli lingvistice sau a alteia; • să poată descompune „fără probleme” un enunț în sintagme, să le clasifice și să inventarieze mijloace de realizare; • să poată face analize sintactice conform exigențelor actuale; • să cunoască în detaliu structura sintactică a limbii române atât ca identificare a componentelor, cât și ca prezentare teoretică.			

Data completării	Semnătura titularului de curs, Conf. univ. dr. Daiana CUIBUS	Semnătura titularului de seminar, Lect. univ. dr. Cipriana ȚAVAȘ
14.03.2023		
Data avizării în departament		Semnătura directorului de departament, Conf. univ. dr. Daiana CUIBUS

14.03.2023			
Data avizării în Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil,		Ștampila facultății
30.04.2023			